

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز
مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر فقیهی

اعتباربخشی

نام واحد: بخش های بالینی و پاراکلینیکی

عنوان خط مشی: شناسایی و پاسخ به نیازهای آموزشی گیرنده خدمت

تاریخ ابلاغ	تاریخ آخرین بازنگری	تاریخ بازنگری بعدی	صفحه	کد
۹۱/۸/۱	۹۳/۴/۱	۹۴/۴/۱	۲ از ۶	INS-PR-02/C

- ارائه پمفلت راهنمای مراجعین به بیماران

(ب) آموزش به بیمار در حین بستری بیمار در بخش که موارد ذیل توسط پرستار به اطلاع بیمار رسانده می شود (تکمیل فرم آموزش به بیمار به شماره WRD-FO 110):

- نحوه مراقبت از خود و محدوده فعالیت، بالا نگهداشتن نرده های کنار تخت بیمار
- آموزش نوع، نحوه و زمان مصرف داروهای تجویز شده و گزارش سریع موارد غیر طبیعی (تنگی نفس، گرگرفتگی، خارش و هرگونه حساسیت)
- تغذیه و نوع رژیم
- سیر بیماری
- مراقبت از اتصالات (سوند ولوله ها)

(ج) آموزش به بیمار حین ترخیص بیمار از بخش موارد ذیل توسط پرستار به اطلاع بیمار رسانده می شود:

- وقت درمانگاه
- نوع، نحوه و زمان مصرف داروهای تجویز شده و گزارش سریع موارد غیر طبیعی (تنگی نفس، گرگرفتگی، خارش و هرگونه حساسیت)
- تغذیه و نوع رژیم
- نحوه مراقبت از خود و محدوده فعالیت (ورزش، بلند نمودن اشیاء سنگین)

(د) آموزش پس از ترخیص از بیمارستان به بیمارانی که یکی از سه بیماری شایع (آپاندیس، سرطان سینه، ACS) را داشته-

اند:

- لیست بیماران ترخیصی توسط case management از بخش ها تهیه می شود.
- تماس با ایشان ۲-۴ روز پس از ترخیص جهت ارائه راهنمایی های لازم برای مشکلات احتمالی پیش آمده توسط case management صورت می گیرد.
- در صورتی که case management نتواند پاسخگوی سوال بیمار باشد پس از پرسش از پزشک مجدد با ایشان تماس می گیرد و یا ایشان را جهت مشاوره با پزشک راهنمایی می کند.
- تمامی موارد به انجام رسیده جهت آموزش به بیماران پس از ترخیص در مورد سه بیماری شایع بیمارستان در فرمت طراحی شده ثبت می گردد.

توضیحاتی که در هر قسمت لازم است توسط کادر درمان به بیمار ارائه گردد:

۱- آشنایی بیمار با کادر درمان که از وی مراقبت می کنند

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز
مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر فقیهی

اعتباربخشی

نام واحد: بخش های بالینی و پاراکلینیکی

عنوان خط مشی: شناسایی و پاسخ به نیازهای آموزشی گیرنده خدمت

تاریخ ابلاغ	تاریخ آخرین بازنگری	تاریخ بازنگری بعدی	صفحه	کد
۹۱/۸/۱	۹۳/۴/۱	۹۴/۴/۱	۳ از ۶	INS-PR-02/C

۱-۱) در صورتی که بیمار هوشیار باشد پرستار و سایر افراد مراقبت کننده خود را با نام به بیمار معرفی مینماید و در صورت عدم هوشیاری بیمار به همراه بیمار خود را معرفی می کند

۲-۱) پرستار علت بستری شدن بیمار و نام پزشک مسئول را به بیمار می گوید.

۳-۱) تاریخچه بیماری و مشکل اصلی بیمار پرسیده می شود.

۴-۱) توضیحات کافی به بیمار در ارتباط با اقدامات درمانی و تشخیصی مورد نیاز ارائه می شود.

۵-۱) نحوه استفاده از وسایل موجود در بخش توسط پرستار توضیحات واضح داده می شود.

۶-۱) آشنایی با فضای فیزیکی و مقررات معمول بیمارستان توسط پرستار بیمار صورت می گیرد.

۲- بستن دستبند شناسایی بیمار و آموزش در این خصوص

۱-۲) به منظور به حداقل رساندن اتفاقات ناخواسته ناشی از عدم شناسایی صحیح بیماران کلیه بیماران بخشهای بستری بیمارستان در دوره پذیرش در بیمارستان جهت دریافت اقدامات درمانی، تشخیصی و مراقبتی دستبند شناسایی دارند.

۲-۲) دستبند های شناسایی بیماران توسط بخش پذیرش تهیه و قبل از ورود بیمار به بخش و در هنگام پذیرش بیمار در اختیار آنان قرار می گیرد.

۳-۲) صحت اطلاعات مندرج در روی دستبند شناسایی بیمار در هنگام پذیرش با خود بیمار یا یکی از بستگان درجه یک وی کنترل می شود.

۴-۲) دستبند شناسایی روی مچ دست بیمار به نحوی بسته می شود که سبب فشردگی پوست نشود و به راحتی در دست جابجا نشود.

۵-۲) شناسه بیماران بر روی دستبند شناسایی شامل موارد ذیل است:

الف) نام و نام خانوادگی (ب) نام پدر (ج) تاریخ تولد (د) شماره پرونده

۶-۲) در هنگام پذیرش به بیماران درباره ضرورت بر دست داشتن دائمی و مراقبت از دستبند شناسایی در مدت بستری در بیمارستان آموزش داده می شود.

۷-۲) مشخصات مندرج بر روی دستبند شناسایی را با بیمار یا همراه وی بررسی نموده تا در صورتی که با مشخصات آنان مطابقت ندارد، آن را اصلاح نمایند

۳- معرفی خدمات غیر درمانی

۱-۳) پرستار بیمار و همراهان وی را با بخش آشنا نموده و به محل پله اضطراری (در صورت وجود)، راه های خروجی، دستشویی، زنگ اخبار، نحوه استفاده از اهرمهای تخت، نحوه استفاده از امکانات موجود در بخش، اقامتگاه همراه بیمار و استفاده از غذا، جایگاه لباس و ملحفه های تمیز و کثیف را به آنها نشان دهد

۴- نحوه تفکیک زباله های عفونی و غیر عفونی

۱-۴) پرستار به بیمار و همراه وی محل سطهای زباله در اتاق را نشان می دهد

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز
مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر فقیهی

اعتبار بخشی

نام واحد: بخش های بالینی و پاراکلینیکی

عنوان خط مشی: شناسایی و پاسخ به نیازهای آموزشی گیرنده خدمت

تاریخ ابلاغ	تاریخ آخرین بازنگری	تاریخ بازنگری بعدی	صفحه	کد
۹۱/۸/۱	۹۳/۴/۱	۹۴/۴/۱	۴ از ۶	INS-PR-02/C

۴-۲) به آنها می گوید که فقط زباله هایی که مربوط به مواد غذایی و ظروف مربوط به غذا و کاغذ و مقوا می باشد را در سطهای آبی که مخصوص زباله های غیر عفونی می باشد بریزند

۴-۳) به آنها می گوید که سطل زرد فقط مخصوص زباله های عفونی یعنی کلیه مواد و وسایلی که با بدن بیمار به ویژه خون و سایر ترشحات وی تماس دارد می باشد

۵- نحوه مراقبت از خود و محدوده فعالیت ، استفاده از وسایل کمکی ، بالا نگهداشتن نرده های کنار تخت بیمار

- ۵-۱) پرستار با توجه به دستور پزشک در رابطه با محدوده فعالیت تعیین شده به بیمار به شرح زیر توضیح میدهد
- ۵-۲) در صورت استراحت مطلق از بیمار می خواهد تا زمانی که دستور پزشک تغییر کند در تخت مانده و از تخت خارج نشود
- ۵-۳) دلیل ماندن در تخت را به بیمار توضیح می دهد
- ۵-۴) برای جلوگیری از خستگی ورزشهای مناسب در تخت را به بیمار آموزش می دهد.
- ۵-۵) در صورت فعالیت محدود برای بیمار توضیح میدهد که فقط در حد رفتن به دستشویی مجاز است از تخت خارج شود
- ۵-۶) نحوه خروج از تخت را مرحله به مرحله برای بیمار توضیح میدهد و از بیمار می خواهد حداقل یک بار آن را به روش صحیح انجام دهد
- ۵-۷) نوع ورزشهای مجاز، تعداد انجام و مقدار وزنی که بیمار مجاز به بلند کردن می باشد را توضیح میدهد
- ۵-۸) در صورتی که بیمار باید از وسایل کمکی مانند واکر، عصا یا کمربندهای مخصوص استفاده کند توسط پرستار نحوه استفاده از آنها آموزش داده شده و از بیمار خواسته می شود حداقل یک بار به تنهایی از آنها به روش صحیح در حضور پرستار استفاده کند
- ۵-۹) پرستار نحوه استفاده از نرده های کنار تخت را برای بیمار و همراهش نشان می دهد
- ۵-۱۰) دلیل بالا نگه داشتن نرده را توضیح میدهد و از آنها می خواهد یکبار نرده را باز و بسته کرده و دلیل بستن نرده را بیان کنند

۶- آموزش نوع ، نحوه و زمان مصرف داروهای تجویز شده و گزارش سریع موارد غیر طبیعی (تنگی نفس ، گر گرفتگی ، خارش و هرگونه حساسیت)

- ۶-۱) پرستار داروهای بیمار را به وی نشان میدهد
- ۶-۲) علت تجویز هر دارو و روش استفاده از آن و زمان مصرف دارو را برای بیمار توضیح میدهد
- ۶-۳) عوارض دارو را برای بیمار توضیح داده و از وی می خواهد در صورت بروز هر کدام از عوارض پرستار را در جریان بگذارد
- ۶-۴) در صورت موجود بودن پمفلت راهنمای استفاده از داروی مورد نظر را در اختیار بیمار و همراهانش قرار می دهد
- ۶-۵) در زمان ترخیص به بیمار یاد آوری می شود در صورت بروز موارد غیر طبیعی (تنگی نفس ، گر گرفتگی ، خارش و هرگونه حساسیت) به همراه لیست داروها و برگه خلاصه پرونده سریعا به درمانگاه یا مطب نزدیک به محل اقامت خود مراجعه نماید .

۷- آموزش رعایت تغذیه و نوع رژیم

- ۷-۱) پرستار دستور رژیم تعیین شده از طرف پزشک را برای بیمار توضیح می دهد
- ۷-۲) در صورت موجود بودن پمفلت در رابطه با رژیم خاص بیمار، آن را به بیمار داده و موارد مندرج را کاملا توضیح میدهد
- ۷-۳) مضرات عدم رعایت رژیم خاص را به زبان ساده برای بیمار و همراهش توضیح میدهد

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز
مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر فقیهی

اعتباربخشی

نام واحد: بخش های بالینی و پاراکلینیکی

عنوان خط مشی: شناسایی و پاسخ به نیازهای آموزشی گیرنده خدمت

تاریخ ابلاغ	تاریخ آخرین بازنگری	تاریخ بازنگری بعدی	صفحه	کد
۹۱/۸/۱	۹۳/۴/۱	۹۴/۴/۱	۵ از ۶	INS-PR-02/C

۸- سیر بیماری

- ۸-۱) پرستار به همراه پزشک سیر بیماری و موارد قابل پیش بینی را برای بیمار و همراه وی توضیح می دهند
- ۸-۲) علت انجام پروسیجرهای مختلف را توضیح میدهند
- ۸-۳) نتایج آزمایش خاص مربوط به بیماری که غیر طبیعی بوده و محدوده طبیعی آن را توضیح میدهند
- ۸-۴) مواردی که بیمار باید همکاری کند تا به نتیجه مشخص برسد را برای بیمار به صورت شفاف توضیح میدهند

۹- مراقبت از اتصالات (سوند ولوله ها)

- ۹-۱) پرستار علت اتصال کنتور را برای بیمار توضیح میدهد
- ۹-۲) قسمت های مختلف کنتور را برای وی با زبان ساده توضیح میدهد
- ۹-۳) اتصالاتی را که بیمار نباید به هیچ عنوان دست بزند به وی نشان می دهد و علت آن را ذکر می کند
- ۹-۴) در صورت متصل بودن کنتور به کیسه جمع آوری ترشحات در مورد مقدار و رنگ محتویات برای بیمار و همراهش توضیح میدهد.
- ۹-۵) زمان تعویض پانسمان را مشخص میکند.
- ۹-۶) از بیمار یا همراه وی میخواهد هر گونه موارد غیر طبیعی با توجه به توضیحات ارایه شده در بند ۴ را سریعاً اطلاع دهند.

۱۰- وقت درمانگاه

- ۱۰-۱) به بیمار توضیح داده می شود که برای پیگیری به کدام پزشک مراجعه کند.
- ۱۰-۲) محل درمانگاه و شماره تماس جهت تعیین نوبت را در برگه نوشته و برای بیمار یا همراه وی توضیح میدهد.
- ۱۰-۳) مدارکی که باید بیمار هنگام مراجعه به درمانگاه همراه داشته باشد را به صورت مکتوب به وی ارایه میدهد.

توجه: تمامی مواردی که بیمار یا همراه وی آموزش داده می شود در فرم آموزش به بیمار موجود در پرونده وارد و افراد آموزش دهنده و آموزش گیرنده امضا می نمایند.

B) آموزش گروهی به بیمار:

آموزش گروهی به بیماران در بخش CCU و دیالیز:

- مفاد آموزشی بر اساس نتایج ارزیابی اولیه از بیماران در این دو بخش توسط سرپرستار بخش تهیه می شود.
- مفاد آموزشی توسط سوپروایزر آموزشی تایید می گردد.
- برنامه ریزی جهت اجرای آموزش گروهی به بیماران در این دو بخش صورت می پذیرد.
- اجرای آموزش های گروهی توسط مسئول بخش صورت می گیرد.
- آموزش های گروهی صورت گرفته در فرم مربوطه (فرم آموزش گروهی به بیماران به شماره WRD-FO-112) ثبت می گردد.
- ارائه گزارش آموزش های گروهی به بیماران در کمیته کام هر سه ماه یکبار توسط سرپرستار بخش مربوطه صورت می پذیرد.

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز
مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر فقیهی

اعتباربخشی

نام واحد: بخش های بالینی و پاراکلینیکی

عنوان خط مشی: شناسایی و پاسخ به نیازهای آموزشی گیرنده خدمت

تاریخ ابلاغ	تاریخ آخرین بازنگری	تاریخ بازنگری بعدی	صفحه	کد
۹۱/۸/۱	۹۳/۴/۱	۹۴/۴/۱	۶ از ۶	INS-PR-02/C

مسئول آموزش	مسئول پاسخگوی خط مشی	روش نظارت بر خط مشی	تواتر دوره های نظارت و گزارش دهی اجرای خط مشی	توضیحات
رابط آموزشی	مسئول بخش	راندهای سوپروایزر	روزانه-گزارش به مترون	-

❖ امکانات و تسهیلات مورد نیاز:-

❖ پیوست (ضمائم) و چک لیست کنترل آن:

فرم آموزش به بیمار به شماره WRD-FO- 110 - فرم آموزش گروهی به بیماران به شماره WRD-FO -112

❖ منابع و مراجع:

- UTMB HANDBOOK OF OPERATING PROCEDURES
- https://www.kramesstore.com/OA.../Guide_to_Patient_Education

تهیه کنندگان	تایید کننده	تصویب کننده و ابلاغ کننده
فریده فیلی زاده-مترون فرزانه اژدری- سوپروایزر بالینی احمد کلاته ساداتی- سوپروایزر بالینی زکیه خرمکی- مسئول حاکمیت بالینی حمیده راجع- سوپروایزر آموزشی عاطفه توکلی- مسئول طرح تکریم خمیسی زاده- پرستار	کمیته علمی مستندسازی	دکتر پیمان پترام فر ریاست بیمارستان